

Den Helder is ziek

Op vrijdag 6 april aanvaardde ik de opdracht van de lijsttrekker van Beter voor Den Helder, de heer Carlo Assorgia, voor de formatie van een college van BVDH, CDA, PvdA, CU, Seniorenpartij en Stadspartij Den Helder.

In het eerste overleg bleek dat het verslag van de verkennende gesprekken van de heer Assorgia voor een aantal partijen onvoldoende informatie bevatte om tot een daadwerkelijke formatie over te gaan. Om die reden werd de opdracht in eerste instantie beperkt tot een aanvullende informatieronde met alle 12 partijen, vertegenwoordigd in de Gemeenteraad van Den Helder. Deze gesprekken waren zeer informatief, positief en ook openhartig van aard. In de bijlage van deze rapportage treft u het verslag aan van deze gesprekken. Hierbij werd ik geassisteerd door de griffie van de Gemeenteraad, die ik hartelijk wil bedanken voor en complimenteren met de uitstekende ondersteuning.

In deze gesprekken heb ik telkens een driedeling aangehouden:

- duiding van de verkiezingsuitslag vanuit het perspectief van de partij
- de inhoudelijke speerpunten en 'no go area's'
- vraag naar de wenselijke politieke samenstelling van een college.

In de bespreking met de 6 bovengenoemde partijen op vrijdag 13 april heb ik mondeling verslag gedaan van mijn bevindingen. Ik heb dat wederom gedaan aan de hand van bovenstaande drieslag. Dit is de schriftelijke weerslag van hetgeen ik afgelopen vrijdag heb geschetst.

De duiding

Er bestaat een sterke behoefte aan het veranderen van de bestuurscultuur. Er is een breed gedeeld gevoel om de verbinding met de inwoners van de stad te herstellen, de sfeer van 'wij' tegen 'zij' in de Raad te doorbreken en een cultuur van samenwerken in plaats van tegenwerken te realiseren. Overigens gaat deze behoefte tot zeer ver terug. In feite appeleerden in 2010 Trots op Den Helder en in 2014 de Stadspartij aan dezelfde gevoelens.

In dat licht is het begrijpelijk dat Beter voor Den Helder en het CDA als winnaars uit de verkiezingen zijn gekomen, omdat zij dit onderwerp centraal hebben gesteld in de campagne.

Vanuit dit perspectief is de gedachtegang om te bezien of het 'motorblok' van deze twee partijen, aangevuld met twee landelijke en met twee lokale partijen, tot een samenwerking kunnen komen geen verkeerde gedachte.

De inhoud

Met alle partijen is gesproken over de inhoudelijke prioriteiten en over de mogelijke discussiepunten, waar vooraf een afspraak over gemaakt moet worden. Met name gaat dit over de "grote" onderwerpen: Zeestad, Willemsoord, de Havenontwikkeling en de stedelijke vernieuwing en de rol van de Woningbouwcorporatie. Opmerkelijk is dat met alle partijen (nog)nauwelijks is gesproken over de *richting* van de ontwikkeling, maar vooral over de verhouding tussen de uitvoeringsorganisaties enerzijds en het politieke bestuur en de Raad anderzijds. Er bestaat een sterke behoefte aan méér grip en politieke sturing, aan meer *democratische legitimiteit*. Niemand wil uitvoeringsorganisaties ontmantelen en terugbrengen in de ambtelijke organisatie, niemand wil de politiek op de stoel van de uitvoering, maar de huidige verhouding wordt als onwenselijk ervaren. Het verdient aanbeveling in een inhoudelijk akkoord niet alleen afspraken te maken over de richting van de ontwikkelingen, maar ook over de wijze waarop de sturing in de toekomst moet worden georganiseerd. Dat zal het draagvlak voor de uiteindelijke keuzes aanmerkelijk vergroten. Hier ligt een nauw raakvlak met de bestuurscultuur. Er wordt te vaak gerefereerd aan een ongrijpbare vierde en vijfde macht.

Naast dit hoofdonderwerp spelen een aantal majeure thema's een rol. Te denken valt aan de discussie over het Stadhuis en de keuzes en prioriteiten die in het Sociale Domein moeten worden gemaakt. Inzake het stadhuis gaat het om de discussie over renovatie, nieuwbouw of een voorlopige

oplossing voor de eerstkomende jaren in de Rabobank. In het Sociaal Domein gaat het om de financiële paragraaf, maar ook om de wijze waarop het wijkgerichte werken moet worden vormgegeven en ingericht. Het verdient aanbeveling om in een inhoudelijk akkoord ook over deze onderwerpen goede afspraken te maken. Mijn indruk is dat dit, gelet op de politieke verhoudingen, goed mogelijk is.

De ruis

In de gesprekken kwamen niet alleen de inhoudelijke onderwerpen en de politieke verhoudingen aan de orde. Mij is gebleken dat er sprake is van een aanhoudend geruchtencircuit en een sfeer van zwartmakerij, die ernstig afbreuk doen aan de zakelijkheid van het debat.

Er is sprake van steeds weer terugkerende twijfel en oordelen over collega Raadsleden en over (voormalige) wethouders. Deze twijfel gaat over de kwaliteit en competentie, over integriteit en over persoonlijk handelen.

Daarnaast heeft de lijsttrekker van de grootste partij zakelijke belangen in en een inhoudelijk discussie daarover met de gemeente. In principe hoeft daar helemaal niets mis mee te zijn.

Daarentegen in deze specifieke situatie worden door voor- en tegenstanders te pas en te onpas oneigenlijke argumenten gebruikt. Ter bescherming van iemands positie is het verstandig hierover helderheid te verschaffen.

Tenslotte wordt steeds aangegeven dat er naast de inhoudelijke agenda sprake is van een andere, te omschrijven als afrekenagenda. Ook hierover is het belangrijk niet alleen duidelijkheid te verschaffen, maar ook te waarborgen dat iedere schijn van oneigenlijke bedoelingen worden vermeden.

De samenstelling van een college

Vanuit bovenstaande analyse is, zoals gezegd, de gedachtegang om te bezien of het 'motorblok' van de twee partijen die de verkiezingen hebben gewonnen, aangevuld met twee landelijke en met twee lokale partijen, tot een samenwerking kunnen komen geen verkeerde gedachte.

De zes partijen hebben op vrijdag 13 april vastgesteld dat er op dit moment geen vertrouwen is om in deze samenstelling tot een stabiel college voor de gemeente Den Helder te komen. In een afzonderlijk gesprek tussen Beter voor Den Helder en het CDA bleek dat beide partijen er niet voor voelen op dit moment afstand te doen van hun voorkeursoptie, voor BVDH de beoogde coalitie met de genoemde drie lokale partijen, voor het CDA een coalitie waar in ieder geval ook de VVD van deel uitmaakt.

Om die reden heb ik geconcludeerd dat er geen basis is om de gesprekken in de huidige samenstelling voort te zetten. Het is aan de lijsttrekker van de grootste partij om te bezien welke vervolgstappen hij wenselijk acht.

Het vervolg

De bestaande bestuurscultuur, de breed gevoelde behoefte om meer balans aan te brengen in de verhouding tussen uitvoering en bestuur, het ervaren gebrek aan democratische legitimiteit, het aanhoudende geruchtencircuit en de sfeer van zwartmakerij, die ernstig afbreuk doen aan de zakelijkheid van het debat, de politieke instabiliteit van vele jaren, gevoegd bij de grote uitdagingen waar Den Helder voor staat maken de problemen voor Den Helder zeer ernstig. Ik heb in mijn betoog voor de zes partijen aan wie ik mondeling rapporteerde gezegd dat Den Helder ziek is.

Dit vraagt niet alleen om een college dat stabiel is, maar dat ook bruggen slaat, vertrouwen wekt en met krachtige, capabele en ervaren bestuurders richting geeft aan de toekomst van de stad.

In mijn ogen is een samenstelling, die bestaat uit de (landelijke) partijen die de vorige coalitie(s) vormden, al of niet aangevuld, niet in het belang van Den Helder. Er zal te veel op de oude voet worden doorgegaan en dat zal geen bruggen slaan.

Een coalitie van vrijwel alleen lokale en nieuwe partijen, waarin afgerekend wordt met de partijen, die de afgelopen jaren bestuurlijke verantwoordelijkheid hebben gedragen, is dat echter ook niet. Ook dit college zal geen bruggen slaan, is te onervaren en bestaat uit te veel partijen om een stabiele basis te kunnen vormen.

In mijn ogen moeten Beter Voor Den Helder en het CDA elkaar nog eens diep in de ogen kijken om te bezien of ze met elkaar echt de veranderingen willen en kunnen bewerkstelligen, die ze hebben uitgesproken. Daarbij zullen ze zich moeten realiseren dat beide behoefte hebben aan een vertrouwensbasis, die het mogelijk maakt om vanuit hun ingenomen positie elkaar de hand te reiken. De inwoners van Den Helder verdienen deze poging. Ik ben deze stad gaan waarderen.

Hans Huibers
15 april 2018

Aanvullende informatieronde, dinsdag 10 april 2018 (8.45 uur)

Gesprek tussen de heer H. Huibers en mevrouw M. de Jong en de heer P. de Vrij van de PvdA.

Verslag: F.V.A. Hoogervorst

Aan de PvdA is gevraagd:

1. een duiding te geven van de verkiezingsuitslag vanuit het perspectief van de PvdA;
2. de inhoudelijke speerpunten en 'no go area's';
3. de positie van de PvdA in de huidige constellatie.

Ad 1.

De PvdA streeft naar een coalitie die recht doet aan de verkiezingsuitslag én die het de bestuursperiode van vier jaar, of mogelijk zelfs langer, volhoudt. Er zijn dan wel een aantal zaken die binnen de zes beoogde partijen een rol spelen, zoals het al dan niet aanblijven van de burgemeester en de diverse dwarsverbanden die tussen partijen bestaan, maar desondanks vindt de PvdA een mogelijke coalitie van de zes partijen stevig en stabiel. Het is een goede mix tussen landelijke en lokale partijen, waarbij Beter voor Den Helder en het CDA de motor vormen met aanvulling van twee lokale partijen, de Stadspartij en de Seniorenpartij, en twee landelijke partijen, de PvdA en de ChristenUnie. Er zijn veel onderwerpen waarop de partijen elkaar kunnen vinden. De PvdA staat geen 16/15-verhouding voor en wil af van de scherpe tegenstelling tussen coalitie en oppositie.

Ad 2.

Over de volgende onderwerpen moeten afspraken worden gemaakt: Stadhuis, Zeestad, Willemsoord, haven, luchthaven, Sociaal Domein (waaronder zorg, arbeidsintegratie en armoedebelid) en het verlaten van het uitgangspunt van de regiegemeente, waardoor meer banen aan de onderzijde worden gecreëerd.

Specifiek merkt de PvdA op dat zij nog steeds achter Zeestad staat, maar dat wel nieuwe afspraken moeten worden gemaakt over meer controle door de gemeenteraad. De PvdA is zich ervan bewust dat een aantal partijen Zeestad wil opheffen.

Willemsoord gaat schoksgewijs beter, maar er moet nog steeds geld bij. Het zou een goede ontwikkeling zijn om de infrastructuur daar onder te brengen in de gemeentelijke begroting.

Ook voor de haven geldt dat hier jaarlijks veel geld (vier tot vijf miljoen euro) bij moet. De plannen voor de haven lijken daarbij niet realistisch.

Wellicht is het een optie om een aantal verbonden partijen samen te voegen.

De PvdA is altijd voorstander geweest van nieuwbouw van een stadhuis, maar heeft zich in de afgelopen periode neergelegd bij een renovatie, onder de voorwaarde dat de kosten onder een bepaald bedrag zouden blijven. Inmiddels is de renovatie van de baan en is de eerste voorkeur van de PvdA het gebouw van de Rabobank als kantoor met daarbij front-offices in de binnenstad en in Julianadorp.

Tenslotte worden nog de onderwerpen alternatieve energiebronnen, vergroening van de stad, de toegang tot Den Helder mede in relatie tot het TESO-verkeer en een brug over het Noordhollands Kanaal als aandachtspunten naar voren gebracht.

Ad 3.

De PvdA geeft aan dat ze het CDA 'stevig zal vasthouden' in de coalitievorming. De fractie heeft thans behoefte aan verbreding en verdieping van de informatie, mede om zich te kunnen verantwoorden aan haar achterban. Als mogelijke andere coalitie zou wat de PvdA betreft de Stadspartij kunnen worden ingewisseld voor GroenLinks. De PvdA vindt zes wethouders op zich wel veel, maar ziet risico's van spanningen in compromisvarianten. Parttime-wethouders zijn op zich wel mogelijk, maar dan dient de parttime-factor van alle wethouders gelijk te zijn. De PvdA heeft een voorkeurskandidaat voor het wethouderschap. De PvdA vindt dat zij niet over de wethouderskandidaten van andere partijen gaat, tenzij deze in het verleden zeer belast zijn. De PvdA sluit de PVV uit voor een samenwerking op basis van de partijprogramma's. Ook Gemeentebelangen is geen optie vanwege het verleden van diens fractievoorzitter.

Aan de Seniorenpartij is gevraagd:

1. een duiding te geven van de verkiezingsuitslag vanuit het perspectief van de Seniorenpartij;
2. de inhoudelijke speerpunten en 'no go area's';
3. de positie van de Seniorenpartij in de huidige constellatie.

Ad 1.

De Seniorenpartij vindt een brede basis voor een coalitie belangrijk. De huidige zes partijen vormen een goede mix, met Beter voor Den Helder als grote lokale partij en twee kleinere lokale partijen (Seniorenpartij en Stadspartij Den Helder) en het CDA als grote landelijke partij en twee kleinere landelijke partijen (ChristenUnie en PvdA). Dit vormt een brede coalitie met een logische constellatie die recht doet aan de verkiezingsuitslag.

Ad 2.

De Seniorenpartij vindt het van groot belang dat de verbonden partijen, waaronder Zeestad, Port of Den Helder en Willemsoord, nader onder de loep worden genomen vanuit financieel oogpunt. Het democratisch toezicht moet daarbij worden vergroot en de resultaten moeten meetbaarder worden. De vorm waarin zaken worden georganiseerd (verbonden partij of in eigen beheer) is niet direct van belang, maar het gaat erom dat de gemeenteraad meer grip op het geheel krijgt. De Seniorenpartij wijst op bestaande verstrengelingen van een aantal politieke partijen met de verbonden partijen. De Seniorenpartij staat een humaner ouderenbeleid voor. Dit moet zich richten op woningen en voorzieningen. Er hoeft niet per definitie meer geld bij, maar beter en gericht beleid en analyses kunnen ook veel rendement opleveren. De Seniorenpartij verwacht overigens geen politieke gevoeligheden over dit onderwerp. Veel partijen hebben hieraan immers aandacht besteed in hun programma's.

Voorts wijst de Seniorenpartij op de door haar genoemde onderwerpen in het vorige gesprek en stelt hierbij dat de infrastructuur ook een belangrijk onderwerp is. De Seniorenpartij is een voorstander van de ontwikkeling van een rotonde voor de kruising Schootenweg/Ravelijnweg. Ook kan de Seniorenpartij zich vinden in een verplaatsing van de TESO-haven, maar beseft dat dit een lastig traject is. Wellicht is in dit verband een transferium een optie.

Ad 3.

De Seniorenpartij vindt, gelet op het onder punt 1 genoemde, de voorgestane coalitie van zes partijen een goede optie en hebben ook reeds een wethouderskandidaat. Het aantal van zes wethouders is op zich hoog, maar biedt wel de mogelijkheid voor de wethouders om zich beter te richten op de dossiers. Mochten de PvdA en het CDA niet verder willen gaan met deze coalitie, dan sluit de Seniorenpartij geen enkele andere partij op voorhand uit. De Seniorenpartij sluit eveneens geen personen uit, maar heeft met één genoemd persoon moeite.

De heer Duijnker geeft desgevraagd een toelichting op het arbeidsconflict dat hij met de gemeente Den Helder heeft gehad. Hij zegt dat dit in de toekomst geen rol zal spelen naar personen toe. Als hij wethouder zou worden, dan zal hij zich alleen op zijn eigen portefeuille richten. Mocht er met de portefeuillevreiding aanleiding bestaan hiermee rekening te houden (bijvoorbeeld de toedeling van het personeelsbeleid), dan stelt hij zich daarin positief op. Tenslotte geeft hij een toelichting op zijn relatie tot de heer Assorgia.

Aan Behoorlijk Bestuur is gevraagd:

1. een duiding te geven van de verkiezingsuitslag vanuit het perspectief van Behoorlijk Bestuur;
2. de inhoudelijke speerpunten en 'no go area's';
3. de positie van Behoorlijk Bestuur in de huidige constellatie.

Ad 1.

De verkiezingsuitslag heeft voor de derde achtereenvolgende keer aangegeven dat de Helderse bevolking veranderingen wil. Desondanks is er telkens weer een coalitie uitgekomen van het vaste stramien, gedragen door de landelijke partijen. De huidige insteek van de zes partijen vindt Behoorlijk Bestuur een goede ontwikkeling.

Ad 2.

Behoorlijk Bestuur vindt dat veel zaken op afstand zijn gezet, zoals Zeestad en Willemsoord. Als de gemeente niet zelf de regie neemt, dan is het verklaarbaar dat andere partijen, zoals Woningstichting, maar ook de ambtelijke organisatie, deze rol naar zich toetrekken. Door deze ontwikkelingen is de democratische controle op afstand gezet.

Op voorhand wil Behoorlijk Bestuur niemand uitsluiten, maar de VVD en D66 worden gezien als de vertegenwoordigers van het oude beleid. Dit geldt ook in combinatie met de personen van deze partijen.

De raad moet weer de regie in handen nemen en scherp zijn op zijn bevoegdheden. Als voorbeeld noemt hij de afschaffing van de kadernota en het doorvoeren van een wijziging van de programma-indeling van de begroting. De raad is hierin te volgbaar geweest.

Als inhoudelijke speerpunten brengt hij de haven, stedelijke vernieuwing, achterstallig onderhoud openbare ruimte en de Wmo aan de orde.

Thans is nog veel beleid gebaseerd op de inmiddels sterk verouderde strategische visie. Deze visie zou moeten worden aangepast. En ook de visie op de ontwikkeling van de haven is inmiddels achterhaald en moet worden aangepast.

Ad 3.

Behoorlijk Bestuur wil de beoogde coalitie constructief steunen, en zelfs meer indien nodig. Daar is door de verkiezingsuitslag vooralsnog niet voor gekozen, maar de bereidheid om te participeren is aanwezig. Eventueel kan Behoorlijk Bestuur dan ook een wethouder leveren. Het nu voorgestelde aantal van zes wethouders is hoog, maar dat is aan de partijen zelf.

Mocht deze coalitie niet rondkomen, dan ziet Behoorlijk Bestuur een mogelijkheid om de PVV te betrekken in plaats van het CDA (en eventueel de PvdA). Behoorlijk Bestuur en Gemeentebelangen kunnen dan desgewenst nog een rol spelen. De huidige voorgestane coalitie verdient echter de voorkeur.

Aan de Stadspartij Den Helder is gevraagd

1. een duiding te geven van de verkiezingsuitslag vanuit het perspectief van de Stadspartij;
2. de inhoudelijke speerpunten en 'no go area's '
3. de positie van de Stadspartij in de huidige constellatie.

Ad 1.

De Stadspartij is gedaald naar 2 zetels. Daarbij past een enigszins bescheiden opstelling. Voor de partij is het nu van belang weer te gaan opbouwen, in welke positie dan ook. Verder ziet de Stadspartij vooral een nivellering van het politieke landschap.

Ad. 2.

De Stadspartij legt prioriteiten bij het voortzetten van een aantal ingezette ontwikkelingen, zoals bij defensie (inspelen op werkgelegenheid), de economische ontwikkeling, de haven, de fysieke leefomgeving, de gebiedsgerichte aanpak en het Sociaal Domein.

We moeten vooral gebruik blijven maken van de professionele instellingen en niet organisaties ontmantelen en integreren in de gemeentelijke organisatie.

De toenemende vraag naar banen bij defensie biedt grote kansen voor Den Helder. Dat betekent nu investeren in werkgelegenheid in overleg met de marine.

Zeestad moet in staat worden gesteld de projecten af te maken, wat neerkomt op een verlenging van het contract met circa 4 á 5 jaar.

Om goed in te kunnen spelen op de ontwikkelingen moeten 'schotjes' zoveel mogelijk worden losgelaten

Met betrekking tot het stadhuis geeft de Stadspartij voorkeur te hebben voor de variant Rabobank met daarbij twee decentrale stadskantoren. Dit onderwerp vooral depolitiseren: geen nieuwbouw, geen renovatie.

Ad. 3.

De Stadspartij sluit op voorhand geen partijen uit of in.

Daarbij opgemerkt dat de Stadspartij meer heeft met partijen die op een constructieve wijze doorgaan met de goede ontwikkelingen in de stad en minder heeft met destructieve ambities.

De Stadspartij is bereid bestuursverantwoordelijkheid te dragen als zij daarvoor worden uitgenodigd.

De voorgestane portefeuilleverdeling (formatie) is hierbij van essentieel belang. Ze hebben een wethouderskandidaat.

De Stadspartij geeft vooralsnog de voorkeur aan een coalitie zoals die wordt voorgestaan door Beter voor Den Helder.

.

Aan de ChristenUnie is gevraagd

1. een duiding te geven van de verkiezingsuitslag vanuit het perspectief van de ChristenUnie;
2. de inhoudelijke speerpunten en 'no go area's '
3. de positie van de ChristenUnie in de huidige constellatie.

Ad 1.

Onderling vertrouwen is belangrijker dan de inhoud. Overeenstemming over de wijze waarop je tot besluitvorming komt en daarbij alle raadsfracties betreft is een belangrijk punt voor de ChristenUnie. De ChristenUnie zou graag een raadsbrede bestuurlijke agenda opstellen en in de raad discussiëren aan de hand van alternatieven.

Ad 2.

Voor wat betreft de stedelijke vernieuwing moet er een nieuwe visie worden gemaakt. Aan de hand daarvan kan worden bepaald welke rol Zeestad kan vervullen bij de verwezenlijking ervan.

Democratische legitimatie is een aandachtspunt; meer grip is gewenst.

Het wijkgericht werken moet echt beter met vier kwalitatief goede wijksteunpunten met meer aandacht voor het sociale aspect.

Het rijksbudget voor het Sociaal Domein is het absolute minimum. Inzet van deze gelden voor werkgelegenheid is bespreekbaar.

De ChristenUnie wil graag een duurzame oplossing voor het stadhuis. In ieder geval geen nieuwbouw.

De Rabobank met daarbij twee decentrale stadskantoren is een denkbare oplossing.

Ad 3.

De ChristenUnie heeft een voorkeur voor een coalitie zonder de partijen van de huidige coalitie, in ieder geval zonder de VVD en D66.

De ChristenUnie is bereid bestuursverantwoordelijkheid te dragen als dat gevraagd wordt.

De ChristenUnie opteert dan voor de portefeuille Sociaal Domein en ze hebben een wethouderskandidaat.

Op voorhand worden er geen partijen uitgesloten bij een coalitievorming alhoewel samenwerking met de PVV lastig zal worden.

Aan de VVD is gevraagd

1. een duiding te geven van de verkiezingsuitslag vanuit het perspectief van de VVD;
2. de inhoudelijke speerpunten en 'no go area's'
3. de positie van de VVD in de huidige constellatie.

Ad 1.

De landelijke partijen hebben bij elkaar opgeteld nog steeds een meerderheid, zij het minimaal. In die zin zijn de landelijke partijen in Den Helder niet afgestraft voor het gevoerde beleid. Beter voor Den Helder is weliswaar grootste partij geworden, maar dat afgezet tegen het forse verlies van de Stadspartij Den Helder, is de uitslag minder verwonderlijk.

Verkiezingsuitslag laat zien dat naast Beter ook CDA, VVD en nieuwkomer PVV een stevig mandaat hebben van de kiezer. Samen als uitgangspunt zou moeten zijn dat niemand een partij uitsluit. Dan zouden 4 grootste partijen elkaar gewoon op moeten kunnen zoeken. Helaas sluit Beter voor Den Helder op voorhand de VVD én D'66 uit en heeft deze ook de PVV niet uitgenodigd.

We begrijpen de strijd tussen lokale partijen zonder regionaal of landelijk netwerk en lokale partijen met dat netwerk überhaupt niet. Den Helder kent een stevige ambitie, een goede mix van partijen is in het algemeen belang van de gemeente en zou recht doen aan de verkiezingsuitslag. Beter voor DH neemt de kiezer niet serieus zo en knutselt een mandaat in elkaar dat er niet is. 6 full-time wethouders is ook wel wat teveel van het goede.

Ad 2.

Regionale samenwerking is een belangrijk speerpunt voor de VVD. De regio, maar ook de provincie en het rijk zijn hard nodig om de ambities van Den Helder te kunnen verwezenlijken.

Zeestad, de Port of Den Helder en Woningstichting Den Helder zijn belangrijke uitvoeringsorganisaties. Het is voor de gemeente van belang om regie te voeren.

De budgetten voor de stedelijke vernieuwing en de economische ontwikkeling zijn de kleinste programma's in de begroting. Er valt uit deze budgetten weinig structureel geld te halen voor andere ambities.

Voor de bekostiging van de ambities wordt gekeken naar het Sociaal Domein in z'n totaliteit en de gemeentelijke subsidies. Belangrijk uitgangspunt is een deugdelijk financieel beleid.

De VVD zou graag een nieuw stadhuis bouwen in de binnenstad, maar vindt de Rabobank met één front office een optie.

Ad 3.

De VVD sluit op voorhand geen partijen uit voor samenwerking.

Meerdere coalities zijn voor de VVD mogelijk. Samenwerken tussen BVDH, CDA en VVD doet meer echt aan de verkiezingsuitslag. Voor de Stadspartij en voor D66 is een bescheiden rol weggelegd.

De VVD opteert ook voor de optie om eerst een Raadsprogramma uit te werken. Daar gaat het eerst over de inhoud en pas daarna over de poppetjes. Belangrijk is in ieder geval dat de partners niet met de rug naar de regio staan, geen verborgen agenda's hebben en integrale bedoelingen hebben.

Het lijkt er nu op dat voor BVDH de macht van het getal zowel in Raad als college belangrijker is dan de grote opgave die onze gemeente kent om krimp tegen te gaan. Is dat niet juist oude politiek?

Pas als er meer bekend is over een portefeuilleverdeling en de VVD een wethouderskandidaat zou kunnen leveren gaat de VVD kandidaten benaderen. Er zijn er meerdere.

Aan GroenLinks is gevraagd

1. een duiding te geven van de verkiezingsuitslag vanuit het perspectief van de GroenLinks;
2. de inhoudelijke speerpunten en 'no go area's'
3. de positie van GroenLinks in de huidige constellatie.

Ad 1.

GroenLinks ziet in de verkiezingsuitslag vooral een duidelijke beweging naar rechts.

Daarnaast is er sprake van een grote versnippering. Bestuurlijke rust is nu gewenst.

GroenLinks zou graag naar een raadsprogramma willen vaststellen, maar begrijpt dat dit in de huidige constellatie niet mogelijk is.

Ad 2.

Volgens GroenLinks moet er de komende periode stevig geïnvesteerd worden in duurzaamheid.

Daarbij kan worden gedacht aan duurzaamheidsleningen en zongericht bouwen.

Daarnaast is de sociale paragraaf een speerpunt van GroenLinks. Daarbij moet worden gedacht aan het afschaffen van de eigen bijdrage Wmo, experimenten in het kader van de Wet Basisinkomen, het oprichten van een gemeentelijk werkbedrijf (uitkeringsgerechtigden) en nakoming van het VN-contract. Met betrekking tot de stedelijke vernieuwing is GroenLinks van mening dat het huidige contract met Zeestad moet worden beëindigd. Een nieuw contract is bespreekbaar.

Het budget voor Sociaal Domein dient minimaal voor het Sociaal Domein beschikbaar te blijven.

Met betrekking tot het stadhuis zijn alle opties voor GroenLinks bespreekbaar. Als het maar een duurzame oplossing is.

Ad 3.

GroenLinks voorziet een lastige periode. Aansluiten bij de huidige coalitie is weinig aantrekkelijk, maar hetzelfde geldt voor een coalitie over de andere kant. Ook het informatieproces verdient tot nu toe geen schoonheidsprijs. Samenwerking met de Seniorenpartij wordt lastig, gezien de intenties van deze partij. GroenLinks sluit op voorhand geen partijen uit, alhoewel samenwerking met de PVV lastig zal worden.

GroenLinks heeft een wethouderskandidaat.

Aan D66 is gevraagd

1. een duiding te geven van de verkiezingsuitslag vanuit het perspectief van de D66;
2. de inhoudelijke speerpunten en 'no go area's '
3. de positie van D66 in de huidige constellatie.

Ad 1.

D66 heeft twee zetels verloren; één als gevolg van landelijke issues en één als gevolg van de lokale perikelen vlak voor de verkiezingen.

Ad 2.

Voor D66 is het voortzetten van de stedelijke vernieuwing een belangrijk speerpunt, waarbij Zeestad en Woningstichting Den Helder belangrijke partners zijn. D66 zou graag de stedelijke vernieuwing ook willen doortrekken naar alle wijken. Ook de verdere ontwikkeling van het stadspark en de herinrichting van het Loopuytpark zijn belangrijke punten van D66.

Andere speerpunten zijn: het sociaal domein, cultuur sport en evenementen en het promoten van Den Helder als een aantrekkelijke woonstad.

Voor wat betreft het stadhuis gaat de voorkeur van D66 uit naar nieuwbouw. Het houden van een referendum is een optie. Verhuizing naar de Rabobank wordt als een minder goed alternatief gezien.

Ad 3.

D66 geeft de voorkeur aan een coalitie bestaande uit VVD, CDA, D66, PvdA, Stadspartij Den Helder en GroenLinks (16 zetels).

D66 sluit op voorhand geen partijen uit, maar voorziet wel dat een coalitie met Beter voor Den Helder en de PVV lastig gaat worden.

Voor wat betreft de samenstelling van het college zijn er voor D66 geen blokkades.

D66 heeft meerdere wethouderskandidaten. De voordracht hangt af van de portefeuilleverdeling.

Aan Beter voor Den Helder is gevraagd

1. een duiding te geven van de verkiezingsuitslag vanuit het perspectief van Beter voor Den Helder;
2. de inhoudelijke speerpunten en 'no go area's'
3. de positie van Beter voor Den Helder in de huidige constellatie.

Ad 1.

Gebleken is dat voorgaande coalities het in Den Helder niet langer vol houden dan 4 jaren. De burgers hebben in het verleden bij de verkiezingen ook al aangegeven dat het anders moet (in 2010 met Trots als grootste partij en in 2014 de explosieve groei van de Stadspartij Den Helder). Het signaal van de kiezers moet nu eens serieus worden genomen.

Ad 2.

In z'n algemeenheid moet de raad meer in positie worden gebracht. Meer zeggenschap, democratische legitimatie en transparantie zijn daarbij horende speerpunten. Voor wat betreft het stadhuis heeft Beter voor Den Helder geen voorkeur. Het voortzetten van de Stedelijke vernieuwing is belangrijk, maar mag niet ten koste gaan van andere aandachtsgebieden (zoals de ontwikkeling van de haven, de werkgelegenheid en het ziekenhuis). Er dient kritisch te worden gekeken naar onze verbonden partijen. Willemsoord en de Port of Den Helder zouden gaan renderen, maar in de praktijk blijkt dat er steeds flink geld bij moet. Verder is het terugdringen van de advocaatkosten een speerpunt, door meer oplossingsgericht overleg met burgers.

Ad 3.

Beter voor Den Helder zou graag zien dat de partijen in de raad meer gaan samenwerken; geen machtsverhoudingen tussen coalitie en oppositie.

Beter voor Den Helder heeft een duidelijke voorkeur voor een coalitie waarbij evenwicht is tussen landelijke partijen en lokale partijen (drie om drie): Beter voor Den Helder, het CDA, de Stadspartij Den Helder, de Seniorenpartij, de ChristenUnie en de PvdA. Met een gelijke vertegenwoordiging in het college.

Andere partijen worden niet op voorhand uitgesloten, alhoewel een coalitie met Beter voor Den Helder in combinatie met de VVD en D66 niet voor de hand ligt. Dat zou geen recht doen aan de verkiezingsuitslag. Deze partijen zetten stevig in op voortzetting van het huidige beleid en zijn daarin naar de mening van Beter voor Den Helder weinig flexibel. Dan verandert er niets.

Voor de samenstelling van het college liggen er geen blokkades vanuit Beter voor Den Helder. Beter voor Den Helder heeft een wethouderskandidaat.

Aan het CDA is gevraagd:

1. een duiding te geven van de verkiezingsuitslag vanuit het perspectief van het CDA;
2. de inhoudelijke speerpunten en 'no go area's';
3. de positie van het CDA in de huidige constellatie.

Ad 1.

Het CDA is de verkiezingen ingegaan met de boodschap dat de politieke cultuur moet veranderen, de kloof met de bevolking moet worden gedicht en dat er meer sprake moet zijn van samenwerking dan van tegenwerking. Beter voor Den Helder is de grootste partij geworden en het CDA de op een na grootste. Het CDA staat een coalitie voor met een goede balans tussen lokaal en landelijk en tussen links en rechts. De coalitie moet ook recht doen aan de verkiezingsuitslag. De wens is in dit verband een coalitie waarin de drie grootste partijen (Beter voor Den Helder, het CDA en de VVD) zijn vertegenwoordigd.

Ad 2.

Het CDA sluit op voorhand geen partijen uit, maar het ligt vanwege de verschillen in partijprogramma's niet voor de hand om met de PVV in zee te gaan. Over een aantal andere partijen bestaan twijfels: De Stadspartij Den Helder bleek in de vorige periode in de raad en in het college niet altijd een betrouwbare partner te zijn. Daarbij is deze partij gedaald van elf naar twee zetels. Het CDA heeft over de Seniorenpartij geen inzicht in de werkelijke intenties en onderliggende agenda's. Voorts zijn er twijfels over de wethouderskandidaat van D66, gelet op de botsingen met hem aan het einde van de vorige bestuursperiode. Tenslotte is het CDA de laatste week teleurgesteld geraakt in Beter voor Den Helder omdat deze fractie op de man zou hebben gespeeld. De combinatie Seniorenpartij/Stadspartij Den Helder/Beter voor Den Helder wordt ook als lastig ervaren door de sterke onderlinge verbondenheid.

Het CDA noemt vervolgens de volgende inhoudelijke speerpunten:

- Het doorgaan met en de uitbreiding van de regionale samenwerking (bijvoorbeeld de Regionale raadscommissie Noordkop en de samenwerking op het gebied van het Sociaal Domein).
- Het continueren van de stadsontwikkeling.
- Het inzetten op wijkteams voor het Sociaal Domein in plaats van centraliseren.
- Het erkennen van de maritieme sector in brede zin als 'motor' voor het gebied, met daarbij het voortzetten van de civiel-militaire samenwerking.
- Op de juiste wijze regiegemeente blijven, dus de verbonden partijen als Zeestad, Willemsoord en Port of Den Helder wel voortzetten, maar de regie daarop nader tegen het licht te houden.
- De infrastructuur met betrekking tot de toegankelijkheid van Den Helder. Genoemd zijn een dynamisch verkeersmanagement voor de N250 en een vroegtijdige scheiding van verkeer.
- Het belang van het toerisme, waarbij de kadernota Toerisme moet worden verdiept.
- Het stadhuis is in zoverre een issue dat de ambtenaren op een goede manier moeten worden gehuisvest.

Ad 3.

Het CDA stelt dat de voorgestane 'nieuwe politiek' een stevig college behoeft. Kwaliteit gaat hierbij boven kwantiteit. Vier tot maximaal vijf wethouders moet genoeg zijn, het liefst met ervaring. Het is bij de coalitievorming niet de bedoeling packagedeals te sluiten. Het CDA heeft later op de avond nog nader intern overleg over zijn positie in de coalitievorming.

Aan de PVV is gevraagd:

1. een duiding te geven van de verkiezingsuitslag vanuit het perspectief van de PVV;
2. de inhoudelijke speerpunten en 'no go area's';
3. de positie van de PVV in de huidige constellatie.

Ad 1.

De PVV vindt het belangrijk dat Beter voor Den Helder het voortouw heeft genomen tot het vormen van een coalitie en Beter voor Den Helder moet daarvan ook zeker deel uitmaken, gelet op de verkiezingsuitslag. De PVV heeft zelf ook een mooi resultaat geboekt en is graag bereid met elke partij om tafel te gaan zitten. De PVV sluit geen enkele partij of persoon uit. De PVV heeft nog niet rechtstreeks van partijen gehoord dat zij zelf wél uitgesloten wordt als gesprekspartner.

Ad 2.

De PVV zal zich richten op de plaatselijke items, uiteraard met inachtneming van de landelijke uitgangspunten van de partij. Een belangrijk onderwerp voor de PVV is het op een hoger plan brengen van de veiligheid binnen de gemeente. Hierin moet veel worden geïnvesteerd. Daarnaast is het Sociaal Domein/de zorg een onderwerp waarin nog veel is te verbeteren. Een betere controle op de verbonden partijen als Zeestad en Willemsoord acht de PVV van belang. Nieuwe ontwikkelingen rond het stadhuisdossier worden afgewacht. Tenslotte wijst de PVV op het belang van een goed rentmeesterschap en een sluitende begroting.

Ad 3.

De PVV wil constructief bijdragen aan een coalitie. Een samenwerking met GroenLinks lijkt op basis van de partijprogramma's niet voor de hand te liggen. Met de ChristenUnie ziet de PVV ook verschillen, maar daarin liggen wel mogelijkheden/oplossingen. Mocht de PVV in de positie komen, dan is zij in staat een wethouderskandidaat te leveren.

Aan Gemeentebelangen Den Helder is gevraagd:

1. een duiding te geven van de verkiezingsuitslag vanuit het perspectief van Gemeentebelangen;
2. de inhoudelijke speerpunten en 'no go area's';
3. de positie van Gemeentebelangen in de huidige constellatie.

Ad 1.

Gemeentebelangen respecteert de verkiezingsuitslag en ziet wat dat betreft voor zichzelf vooralsnog geen rol in de coalitiebesprekingen. Gemeentebelangen is evenwel bereid zich constructief op te stellen, mee te denken en mee te praten.

Ad 2.

Gemeentebelangen vindt dat het politieke klimaat moet verbeteren. Tot op heden was het voornamelijk een strijd tussen de landelijke en de lokale partijen, aangevuld met de ChristenUnie. Gemeentebelangen keurt uitsluitingen af en vindt het in dit verband niet goed dat Beter voor Den Helder dit wel doet met Gemeentebelangen, maar ook met de VVD als een van de winnaars van de verkiezingen. De heer Visser zegt dat de uitsluitingen om de personen gaan en niet om de inhoud. Een inhoudelijke verbeterpunt voor Gemeentebelangen is de burgerparticipatie, waaronder het houden van referenda, maar liever nog het eerder betrekken van de burgers in besluitvormingstrajecten. Verder is Gemeentebelangen tegen verspilling van gelden en wijst hierbij op de verbonden partijen en op de schouwburg. Gemeentebelangen vindt dat dit een kritische blik verdiend. Voor wat de stadhuisdiscussie betreft, gaat Gemeentebelangen voor de goedkoopst mogelijke oplossing en sluit hierbij nieuwbouw niet uit. Tenslotte vindt Gemeentebelangen het wezenlijk dat de continuïteit in bestuur goed in acht wordt genomen. Je moet niet meer terugkomen op reeds genomen besluiten.

Ad 3.

Gemeentebelangen schetst twee methodes om een college te vormen. Als eerste een raadsbreed college, waarbij de oppositie ook een wethouder mag leveren en als tweede het 'Katwijkse model', waarbij de grootste partijen een wethouder mogen leveren. De heer Visser weerspreekt dat zijn enige ambitie is terug te keren als wethouder financiën en benadrukt dat Gemeentebelangen graag een bijdrage wil leveren aan het verbeteren van de stad, in welke constellatie dan ook. Gemeentebelangen spreekt de hoop uit dat de formatie zal plaatsvinden op basis van inhoud, dat de tegenstelling tussen landelijke en lokale partijen geen rol meer speelt en dat er de komende vier jaar een stabiel gemeentebestuur zal zijn.